

Hangtechnikai Workshop - összefoglaló

Vujicsics Tihamér Zeneiskola

2020-21.

Nagy öröm számunkra, hogy iskolánkban ötödször kerülhetett megrendezésre a "Hangtechnikai Workshop" című programsorozat, amelyet ezúttal is nagy érdeklődés övezett. A programsorozat a **Nemzeti Tehetség Program** által kiírt pályázat keretein belül valósult meg 2020. december 12. és 2021. június 25. között.

Programunk elsődleges célja az volt, hogy megismertesse a gyerekeket a hangfelvétel készítés folyamatával, élő zenei produkciók hangosításával. A foglalkozások során a résztvevők betekintést nyerhettek a hangfelvétel módszertanának mind technikai, mind művészeti szempontrendszerébe.

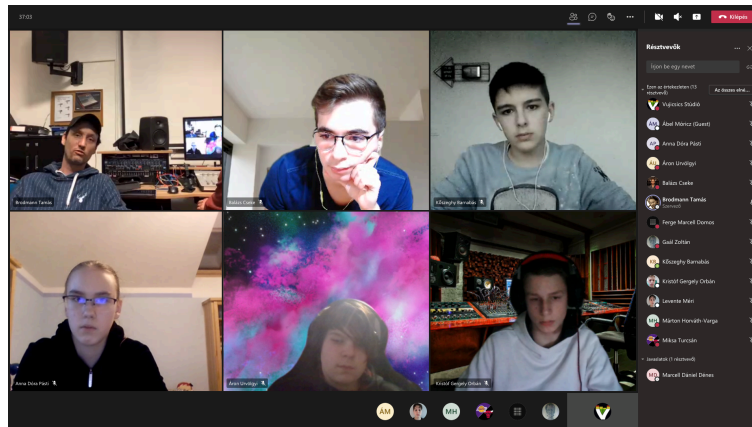
A workshopon résztvevő diákok megismerkedhettek a komolyzenei és népzenei hangrögzítés -akusztikus hangszerek felvételének- sajátosságaival, egyúttal saját hangszerük technikai adottságaival és az akusztika törvényszerűségeivel.

A workshop másik alapvető célkitűzése volt, hogy olyan ismereteket közvetítsen a hallgatók felé, amelyeket a zenetanulás során, illetve a mindennapokban szerzett rendszerezetlen ismereteiket egységként lássák, értsék az összefüggéseket és önállóan hasznosítani tudják az elhangzottakat.

A pandémia a megvalósítás szempontjából jelentősen befolyásolta programunkat. A foglalkozások legnagyobb része ezért az online térben zajlott. Több platformon (Teams, Zoom, Facebook Live, Youtube Live), a témához és a hallgatókhoz igazodva alakítottuk ki a menetrendet. Az előadásokat felvettük, így utólag is megnézhetette az, aki nem tudott részt venni online az iskolai elfoglaltsága miatt. Saját

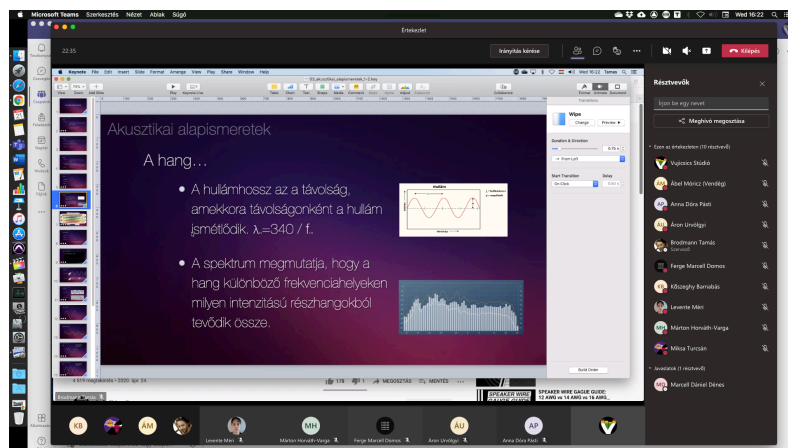
témakörök meglehetősen nagy anyagot ölelnek fel, jobbnak láttuk, ha nem a szigorúan vett témahatárokat követjük az előadások során, hanem a mindennapokban jobban hasznosítható, kombinált tudáselemeket vesszük egy napra, amelyek logikailag jól illeszthetők egymáshoz.

A program a digitális oktatási környezet kialakításával indult, amelynek alapjául az iskolánkban már működő Teams rendszer szolgált, bizonyos korlátai miatt más felületeket is használtunk.

A zenehallgatás körülményeinek, a napjaink okos eszközein történő zenehallgatás problémáinak áttekintése is célunk volt, hiszen a mai fiatalok rengeteg időt töltenek ezen eszközök használatával. A zenehallgatás élményét befolyásoló tényezők, hangrendszerek típusainak ismertetéséről szólt a Zenehallgatás a mindennapokban c. előadásunk.

Az akusztikáról szóló témakört több kisebb előadásra osztottuk fel, amelyek szervesen illeszkedtek a velük azonos napon elhangzó egyéb ismeretanyaghoz.

Az első előadáson a hang fizikai tulajdonságainak, az érzékelés folyamatának a bemutatására helyeztük a hangsúlyt. A második rész témája a hangmagasság, a hangerősség, a hangszín érzékelése és a fizikai paraméterekkel való összefüggése. A harmadik rész a hangszerek akusztikájáról, a negyedik teremakusztikáról szólt. A résztvevők megismerkedhettek klasszikus vonós-, fúvós-, szimfonikus zenekari ültetési rendekkel is.

A Hang és a tér előadás során olyan alapfogalmakat ismertettünk, mint a hang, hangforrás, fizikai tulajdonságok, térhatás (távolság, irányok érzékelése, tér-, teremérzet), térhatású rendszerek, lehallgatás vagy a virtuális tér.

HANGTECHNIKAI WORKSHOP www.felveszlek.com

Természethű hangfelvételek készítése

- ▶ Hang és a tér
- ▶ Irányérzékelés
- ▶ Térhatású rendszerek
- ▶ Felvételi technikák

Hangfelvétel esztétikája című előadást a hangfelvételek megítélésének esztétikai kérdései, objektív és szubjektív szempontrendszerek bemutatása, felsorolása, valamint a zenei stílusok átvizsgálása töltötte ki.

A hangstúdió eszközeiről szóló fejezetet is két részre osztva hallhatták a résztvevők. Első körben a hangfelvételi lánc eszközeinek, azok szerepének bemutatása történt meg, valamint megismerkedhettek a növendékek az alábbi eszközökkel: mikrofonok,

HANGTECHNIKAI WORKSHOP **DIGITAL AUDIO WORKSTATION - DAW** www.felveszlek.com

keverőpult, lehallgató rendszerek, EQ-k, dinamika-processzorok, effektek és egyéb berendezések.

A második részben a hangrögzítés történeti áttekintése történt meg mind a használt eszközök, mind a működési elvek, DAW-ok (számítógépes zeneszerkesztő alkalmazások) tekintetében.

A felvételi technikákkal két előadás foglalkozott. Soksávós mikrofonozási technikák, hangszerek mikrofonozása, a megfelelő mikrofonok kiválasztása és elhelyezése volt az első alkalom témája. A második részben a sztereó mikrofonozási technikákkal foglalkoztunk. (AB, XY, ORTF, MS, Jecklin)

Hangfelvétel készítésének rejtjelmeivel az iskolánk tanulói és kollégáink közreműködésével ismerkedhettek meg a résztvevő növendékek. A felvétel során használt rendszer bemutatása, az eszközök kiválasztása a rögzíteni kívánt előadás függvényében, eszközök installációja, projektben résztvevők előadásának rögzítése, megszólaló hangszerek akusztikai jellegzetességei, esztétikai szempontjainak tisztázása után kezdtük meg a darabok felvételeit.

Az utómunka egy stúdióban legalább annyira fontos, mint maga a hangfelvétel, ezért szenteltünk külön fejezetet ennek a témakörnek. A történeti áttekintés felölelte az analóg és digitális rendszerek, esetünkben a Pro Tools DAW szoftver bemutatását, illetve a multitrack utómunkáját analóg- és digitális rendszeren.

A második előadás ebben a témában a felvett anyagok utómunkáját, elemzését és értékelését, valamint a dokumentálásra és archiválásra vonatkozó szabályait tartalmazta.

Egy élőzenei produkció sikerességénél rendkívül fontos a zenész és a technikus együttműködése, a megfelelő kommunikáció mind a szervezés folyamán, mind az esemény napján. Mindkét fél számára fontos, hogy a zenész jól, a technikus számára érthetően fogalmazza meg igényeit. Vendégelőadómk, Dömény Krisztián közreműködésével (sikeres produkció feltételei, rider, előkészületek, kommunikáció) a hangbeállítás folyamatát kísérelhettük végig. Az esemény technikai eszközeinek ismertetésekor részletesen foglalkoztunk a digitális keverőpultok lehetőségeivel, előnyeivel, működésével, valamint az élőzenei koncertek hangfelvételi lehetőségeivel.

IKT eszközök szerepe a zenetanulásban az ismert járványügyi helyzet miatt jelentősen megnőtt. A karantén ideje alatt a zenét tanuló számára nagy segítség, ha a rendelkezésre álló eszközök (okos telefonok, tablet-pc-k) lehetőségeit jól használva tud felvételeket készíteni saját játékaról, ezt megosztani tanárával, visszahallgatás során levonni a következtetéseket és ez által fejlődni. A workshop folyamán kiemelt szerepet kapott az IKT eszközökkel történő felvételkészítés a lehető legjobb minőség és információ gazdagság szempontjából. Ezen túl olyan zenei alkalmazások használatára buzdítottuk a gyerekeket, mint hangoló, metronóm, stb. Ezek az eszközök a mindennapi hangszeres gyakorlásukat is megkönnyíthetik, segíthetik, ezért fontos, hogy tudjanak róluk.

Programunk szervezése és lebonyolítása során törekedtünk a fenntarthatóságra. A marketing tevékenység jelentős része, a jelentkezés, a kommunikáció digitális formában történt.

Hisszük, hogy programunk fontos szerepet vállal az értelmi és érzelmi nevelés közötti összhang megteremtésében, egyúttal képes elősegíteni a zenehallgatási kultúra javításán keresztül a világ komplex befogadását. Olyan modern, összetett ismeretanyagot közvetítünk a növendékeink felé, amelynek segítségével a sokféle forrásból származó ismereteik egységgé állhatnak össze.

Ezúton szeretnénk köszönetet mondani a rendezvényt lehetővé tevő pályázati forrásért. Köszönjük meghívott vendégünknek, Dömény Krisztián Junior Prima-díjas művésznek, hogy magas színvonalú előadásával gazdagította programunkat. Köszönjük Kovács Zsuzsannának a pályázat lebonyolításában vállalt munkáját. Köszönet illeti továbbá a kollégákat, növendékeket, akik saját munkájukkal járultak hozzá a workshop eredményességéhez, és nem utolsósorban a hallgatóknak, akik aktívan vettek részt a foglalkozásokon.

Szentendre, 2021. június 30.

A program támogatói:

